

آزمون دارای ۲۸ سوال تستی می باشد.

۱. کدام گزینه درست است؟

- الف) براساس معیار مکان، هر آیه‌ای که قبل از هجرت، در شهر مکه و نواحی اطراف آن نازل شده باشد مکی است.
ب) براساس معیار مکان، هر آیه‌ای که بعد از هجرت، در شهر مدینه و نواحی اطراف آن نازل شده باشد مدنی است.
ج) براساس معیار زمان، آیه‌ای که در شب معراج (ص) در بیت المقدس نازل شده باشد، نه مکی است و نه مدنی.
د) براساس معیار زمان، هر آیه‌ای که بعد از هجرت در مکانی غیر از مدینه نازل شده باشد، مدنی است.

۲. کدام گزینه به علت برگزیده شدن تعریف براساس زمان اشاره نمی‌کند؟

- الف) براساس این تعریف، می‌توان تفاوت‌های محتوایی بین آیات مکی و مدنی را بررسی کرد.
ب) براساس این تعریف، مدت نزول وحی به دو بخش مجزا تقسیم می‌شوند.
ج) صحابه و تابعین غالباً در مکی یا مدنی خواندن آیات معیار مکان را در نظر داشته‌اند.
د) براساس این تعریف، تعداد بیشتری از آیات و سوره مکی دانسته می‌شود.

۳. ماوردی گوید: همه آیات سوره بقره مدنی است، به جز آیه «وَ اتَّقُوا یَوْمًا تُزْجَعُونَ فِیْهِ اِلَی اللّٰهِ ثُمَّ تُوَفّٰی کُلُّ نَفْسٍ مَا کَسَبَتْ وَ هُمْ لَا یُظْلَمُونَ» که در روز عید قربان در منی نازل شده است. معیار او در تعریف اصطلاح مکی و مدنی چه بوده است؟

الف) زمان (ب) مکان (ج) مخاطب (د) موضوع

۴. از نظر علامه طباطبایی راه تشخیص آیات و سوره مکی و مدنی کدام است؟

- الف) تدبر در مضمون سوره‌ها و تطبیق آنها بر روایات اسباب نزول
ب) تدبر در مضمون سوره‌ها و تطبیق آنها بر اوضاع قبل و بعد از هجرت
ج) توجه به آهنگ و موسیقی آیات و تطبیق آنها بر اوضاع قبل و بعد از هجرت
د) توجه به آهنگ و سیاق آیات و تطبیق آنها بر روایات اسباب نزول

۵. کدام گزینه درباره پژوهش‌های تقدم و معاصر در موضوع مکی و مدنی درست است؟

- الف) پژوهشگران معاصر اثبات کرده‌اند که اسلوب و محتوای متن قرآن، همراه با تغییر شرایط فکری و فرهنگی تغییر نکرده است.
ب) پژوهشگران متقدم در صورت تعارض در روایات مکی و مدنی و عدم امکان ترجیح، به تکرار نزول بخش از قرآن معتقد شده‌اند.
ج) پژوهشگران متقدم شاخصه‌ها و معیارهایی قطعی برای تمایز بین آیات مکی و مدنی ارائه داده‌اند.
د) پژوهشگران معاصر، بیشتر آیات مستثنیات را نقد کرده‌و به همگونی آیات سوره‌ها، در مکی یا مدنی بودن، معتقد شده‌اند.

۶. کدام گزینه نادرست است؟

- الف) اصل و مبنا در چینش آیات در سوره‌ها، چینش آنها به ترتیب نزول بوده است.
ب) در مواردی آیه یا آیاتی مکی به دستور پیامبر (ص) در سوره‌ای مدنی قرار گرفته است.
ج) در مواردی پیامبر (ص) امر می‌فرمودند که آیه یا آیاتی در سوره‌ای که قبلاً نازل شده، قرار گیرد.
د) وجود برخی از آیات مدنی در سوره مکی در صورت وجود دلیل معتبر انکار نمی‌شود.

۷. توجه به مکی بودن سوره فصلت چه اثری در فهم آیه «وَ وِیْلٌ لِّلْمُشْرِکِیْنَ * الَّذِیْنَ لَا یُؤْتُونَ الزَّکَاةَ وَ هُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ کَافِرُونَ» دارد؟

- الف) اعتقاد به وجوب زکات بر کافران از طریق توجه به مکی بودن سوره فصلت نقد می‌شود.
ب) درگیری و چالش‌های مالی بین مسلمانان و کفار در عهد مکی اثبات می‌گردد.
ج) همراهی دو موضوع وجوب زکات و اعتقاد به آخرت در عهد مکی اثبات می‌گردد.
د) طرح مسائل اعتقادی مانند ایمان به آخرت، در آیات مکی اثبات می‌گردد.

آزمون دارای ۲۸ سوال تستی می باشد.

۸. کدام گزینه می تواند پاسخی به شبهه «اثرپذیری قرآن کریم از فرهنگ زمانه و اختصاص محتوای آن به گذشته» باشد؟

- الف) قرآن کریم در برخورد با فرهنگ‌های زمان نزول وحی همه آنها را نکوهش یا انکار کرده است.
ب) هیچ یک از فرهنگ‌های زمان نزول وحی در قرآن کریم قابل بازشناسی و تایید نیست.
ج) منشأ نزول قرآن کریم به زمان و مکان محدود نیست و در نتیجه سخن او فرازمانی و فرامکانی است.
د) لازم است علت احکام الهی طرح شده در قرآن کریم استنباط و فهمیده شود و احکام جدید برای دروان‌های بعد ارائه گردد.
۹. وقتی آیه‌ای فقط یک بار در قرآن کریم ثبت شده است

- الف) در صورت وجود روایات اسباب نزول «صحیح»، ممکن است بیش از یک بار نازل شده باشد.
ب) در صورت وجود روایات اسباب نزول «صحیح قابل جمع»، ممکن است بیش از یک بار نازل شده باشد.
ج) در صورت وجود روایات اسباب نزول «صحیح غیر قابل جمع»، ممکن است بیش از یک بار نازل شده باشد.
د) بسیار بعید است بیش از یک بار نازل شده باشد.

۱۰. در چه صورت بین روایات اسباب نزول جمع صورت می گیرد؟

- الف) چند روایت سبب نزول ناصحیح وجود داشته باشد.
ب) چند روایت سبب نزول صحیح، همراه با وجود مرجح برای یکی از آنها وجود داشته باشد.
ج) چند روایت سبب نزول صحیح که فاصله زمانی بین حوادث طرح شده در آنها طولانی نباشد وجود داشته باشد.
د) بسیار بعید است یک آیه بر اثر وقوع چند حادثه و پیشامد نازل شده باشد.

۱۱. با توجه به سبب نزول آیه «وَلِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهَ اللَّهِ ...» (بقره/۱۱۵) کدام گزینه درست است؟

- الف) از روایات سبب نزول فهمیده می شود، رو به قبله بودن در نمازهای در دوره‌ای واجب نبوده است.
ب) از روایات سبب نزول فهمیده می شود، رو به قبله نماز گزاردن در نمازهای مستحب واجب نیست.
ج) با توجه روایات سبب نزول، این آیه در پاسخ به بهانه یهود در موضوع تغییر قبله مسلمانان نازل شده است.
د) با توجه به روایات سبب نزول، این آیه در اشکال کفار در نماز خواندن به سوی مسجد الحرام نازل شده است.

۱۲. در کدام آیه عموم لفظ معتبر نیست؟

- الف) إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُعِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ (مائده/۵۵)
ب) وَالَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ (مجادله/۳)
ج) وَالَّذِينَ يَزْمُونَ أَرْوَاجَهُمْ وَ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ شُهَدَاءُ إِلَّا أَنْفُسُهُمْ فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ أَرْبَعُ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ (نور/۶)
د) يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا شَهَادَةُ بَيْنِكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ اثْنَانِ ذُوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ أَوْ آخَرَانِ مِنْ غَيْرِكُمْ ... (مائده/۱۰۶)

۱۳. جملات زیر بیان کننده اعتقاد چه کسی در باب اسباب نزول است؟

هیچ آیه‌ای بدون سبب نازل نشده است، بلکه همه آیات برآمده از اسباب و واقعیت‌های خارجی هستند.

- الف) سیوطی
ب) حسن حنفی
ج) ابن حجر
د) واحدی
۱۴. کدام آثار در موضوع اسباب نزول، به ترتیب «قدیمی ترین اثر موجود در اسباب نزول» و «دارای ارزیابی سندی روایات اسباب نزول» است؟

- الف) اسباب نزول واحدی، الاستیعاب فی بیان الاسباب
ب) العجاب ابن حجر، الاستیعاب فی بیان الاسباب
ج) اسباب نزول واحدی، لباب النقول فی بیان اسباب النزول
د) العجاب ابن حجر، لباب النقول فی بیان اسباب النزول

۱۵. می تواند معیاری برای تایید یا رد روایات اسباب نزول باشد.

- الف) آیات قرآن و سیاق آنها
ب) تکرار نقل روایت در کتب اسباب نزول
ج) توجه به عدم تعامل وحی با واقع
د) تکرار نقل روایت در کتب تفسیر

آزمون دارای ۲۸ سوال تستی می باشد.

۱۶. با توجه به چه نکته ای احتمال ساختگی بودن روایت سبب نزول زیر وجود دارد؟
عطا و قتاده درباره آیه ۱۸۶ سوره بقره گوید: وقتی آیه «وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ...» (غافر/۶۵) نازل شد، گروهی گفتند: چه ساعتی او را بخوانیم؟ آیه «وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ» (بقره/۱۸۶) نازل شد.
الف) سبب نزول سبب پراکندگی در نزول
ب) عدم ارتباط بین متن آیه و دلالت روایت اسباب نزول
ج) روش داستانی
د) بی توجهی به سبب نزول

۱۷. کدام گزینه به دیدگاه علامه طباطبایی درباره علم به تاویل آیات قرآن کریم اشاره ندارد؟
الف) در عبارت «وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ...» واو استینافییه است.
ب) براساس این آیه راسخان در علم، به تاویل آیات قرآن کریم علم دارند.
ج) این آیه بر علم راسخان در علم، دلالتی ندارد.
د) براساس ادله دیگر می توان علم اهل بیت (ع) نسبت به تاویل آیات قرآن کریم را اثبات کرد.

۱۸. کدام گزینه به نظر علامه طباطبایی درباره تاویل آیات قرآن کریم اشاره ندارد؟
الف) تاویل قرآن عبارت از «حقایق خارجی» است که آیات قرآن در معارف و شرایع و سایر بیاناتش بدان مستند است.
ب) تاویل حقیقی واقعی است که مستند تمام بیانات قرآنی، اعم از حکم، موعظه یا حکمت و نیز محکم و متشابه است.
ج) از نظر علامه طباطبایی تاویل قرآن به تفسیر باطنی آیات قرآن اطلاق نمی شود.
د) تاویل قرآن از سنخ معانی و مدلولات الفاظ است.

۱۹. کدام گزینه در باره کلمات محکم و متشابه در آیات زیر درست است؟
الرَّ كِتَابٌ أَحْكَمَتْ آيَاتُهُ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ (هود/۱)
اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْاَحْدِيثِ كِتَابًا مُتَشَابِهًا مَثَانِي تَقْشَعْرُ مِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ... (زمر/۲۳)
هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ... (آل عمران/۷)
الف) در سوره هود و زمر احکام و تشابه وصف تمام قرآن است؛ اما در سوره آل عمران برخی از آیات به عنوان محکم و برخی دیگر به عنوان متشابه معرفی شده اند.
ب) تمام مفسران و دانشمندان علوم قرآنی مراد از احکام و تشابه در سوره هود و زمر را با احکام و تشابه در سوره آل عمران متفاوت می دانند.
ج) از نظر علامه طباطبایی مراد از احکام در سوره هود، اشاره حالت آیات قرآن کریم، قبل از نزول است؛ مرحله ای که در آن قرآن امری واحد بوده و هنوز دستخوش جزی نشده بوده است.
د) هر سه گزینه درست است.

۲۰. بر اساس کدام دیدگاه آیه «وَجَاءَ رَبُّكَ...» متشابه است؟
الف) احکام و تشابه وصف معانی
ب) احکام و تشابه وصف الفاظ
ج) متشابه بود آیات منسوخ و محکم بودن آیات ناسخ
د) همه موارد

۲۱. در دیدگاه احکام و تشابه وصف معانی...
الف) به الفاظ و قابلیت آنها در پذیرش معانی مختلف توجه می شود.
ب) به معانی و قابلیت آنها در ایجاد شبهه و فتنه توجه می شود.
ج) به الفاظ و قابلیت آنها در ایجاد شبهه و فتنه توجه می شود.
د) به معانی و قابلیت آنها در ایجاد معانی مختلف توجه می شود.

آزمون دارای ۲۸ سوال تستی می باشد.

۲۲. بیشتر مفسرانی که به تفسیر اجتهادی گرایش دارند و تفسیر را در تفسیر روایی منحصر نمی دانند، احکام و تشابه در آیه هفتم سوره آل عمران را به چه معنا می دانند؟

الف) آنها احکام و تشابه را وصفی برای الفاظ از جهت دلالت بر معنا می دانند.

ب) آنها احکام و تشابه را وصف معانی از جهت قابلیت آنها برای ایجاد شبهه می دانند.

ج) آنها مراد از آیات متشابه را حروف مقطعه یعنی آیاتی که امر آنها بر بهبود مشتبه شده است می دانند.

د) آنها مراد از آیات متشابه را آیات منسوخ می دانند که تنها باید به آنها ایمان داشت و محکومات را آیات ناسخ می دانند که هم باید به آنها ایمان داشت و هم عمل کرد.

۲۳. در منسوخ شدن کدام آیه بیشترین اتفاق نظر وجود دارد؟

الف) آیه نجوا ب) آیه عدد مقاتلان ج) آیه توارث به ایمان، د) آیه صفح

۲۴. همه کسانی که اصل وقوع نسخ در قرآن را پذیرفته اند، کدام نوع از نسخ را قبول کرده اند؟

الف) نسخ متن آیه و حکم آن ب) نسخ متن آیه بدون حکم آن ج) نسخ حکم آیه بدون متن آن د) هر سه گزینه

۲۵. کدام گزینه در باره موضوع نسخ در روایات درست نیست؟

الف) در روایات، اصل وجود ناسخ و منسوخ در قرآن پذیرفته شده است.

ب) در روایات، بر اهمیت و نقش علم ناسخ و منسوخ در تفسیر قرآن و به ویژه در استنباط احکام فقهی از قرآن تأکید شده است.

ج) در روایات اهل بیت نسخ در معنایی فراتر از نسخ احکام شرعی به کار رفته است و حتی بداء نیز یکی از اقسام نسخ معرفی شده است.

د) در برخی از احادیث معصومان، به نسخ تلاوت و یا به تعبیر دیگر رسم و خط اشاره شده است.

۲۶. کدام گزینه در بیان شروط به وقوع پیوستن نسخ درست نیست؟

الف) لازم است حکمت حکم ناسخ اقوی از منسوخ باشد.

ب) نسخ به دایره امر تشریعی محدود است.

ج) تعارض بین دو حکم ناسخ و منسوخ باید به گونه ای باشد که جمع میان آنها امکان پذیر نباشد.

د) لازم است حکم اول (منسوخ) در استمرار و دوام ظهور داشته باشد، یعنی به زمان خاصی محدود نشده باشد.

۲۷. کدام گزینه در باره اصطلاح «نسخ» در نزد متأخران و معاصران درست است؟

الف) نسخ، برداشتن حکمی از احکام ثابت دینی بر اثر سپری شدن زمان و مدت آن است.

ب) هر گونه تغییر در حکم شرعی «نسخ» نامیده می شود.

ج) تعریف متأخران و معاصران از «نسخ» تخصیص عام یا تقیید مطلق را نیز شامل می شود.

د) هر سه گزینه درست است.

۲۸. کدام گزینه به پاسخ شبهه «نسخ به معنی جهل قانونگذار است» اشاره دارد؟

الف) ما با توجه به علم محدود خود گمان می کرده ایم حکم منسوخ دائمی و همیشگی است.

ب) نسخ از باب «به تاخیر انداختن بیان حکم در وقت حاجت» است و در نتیجه نشان دهنده جهل قانون گذار نیست.

ج) نسخ نشان دهنده قدرت الهی در تغییر احکام و قوانین است.

د) هر سه گزینه صحیح است.

موفق و پیروز باشید.